

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Církevní speciální školy pro žáky s více vadami
při Rehabilitačním centru Diakonie ČCE**

Vlachova 1502, 155 00 Praha 5 - Stodůlky

Identifikátor školy: 600 021 033

Termín konání tématické inspekce: 6., 9., 10. prosince 2002

Čj.:	019 333 /02-5156
Signatura:	ta5zw412

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Církevní speciální školy pro žáky s více vadami při Rehabilitačním centru Diakonie ČCE, Praha 5, Vlachova 1502 dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: 23 644/02-21 ze dne 6. srpna 2002 sdružují:

- Pomocnou školu pro žáky s více vadami kapacita 15 žáků
- Přípravný stupeň pomocné školy pro žáky s více vadami kapacita 10 žáků
- Speciální mateřskou školu pro žáky s více vadami kapacita 13 dětí
- Školní družina kapacita 12 žáků
- Školní jídelna kapacita 55 jídel

Dle Výkazu o speciálních školách podle stavu k 30.9.2002 Škol (MŠMT) V 4-01 byla k tomuto datu pomocná škola patnácti žáky, přípravný stupeň pomocné školy sedmi žáky, speciální mateřská škola sedmi žáky.

Žáci jsou do škol a školských zařízení vřazováni v souladu s §7 vyhlášky MŠMT 127 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Výchovně vzdělávací proces je upraven dle metodického pokynu MŠMT čj.: 18 276/98-20. Výuka se řídí individuálními vzdělávacími plány zpracovanými dle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy schváleného MŠMT čj.: 24 035/97-22.

Na vzdělávání ve speciálních školách těsně navazují a prolínají se s ním služby poskytované Diakonií ČCE Střediskem Stodůlky, jehož je škola součástí (fyzioterapie, perličkové koupele, ergoterapie, logopedie, hypoterapie, canisterapie, chráněné bydlení, středisko rané péče).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních a materiálně technických podmínek vzdělávací činnosti
- Průběhu vzdělávání
- Realizace vzdělávacích programů
- Hodnocení žáků

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z devíti učitelek speciálních škol (včetně ředitelky) splňuje pět podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna učitelka splňuje pouze pedagogickou způsobilost a dvě jsou bez požadované kvalifikace. Ze dvou vychovatelek je jedna absolventkou rozšiřujícího studia speciální pedagogiky pro mateřské školy a jedna je bez pedagogického vzdělání.

Formální nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti negativně neovlivňují kvalitu vzdělávání. Pedagogové jsou osobně zaujatí pro svou práci, projevují maximální míru empatie a v dané problematice se dále vzdělávají.

Výrazným pozitivem je skutečnost, že v rámci Diakonie Stodůlky funguje středisko rané péče, které zajišťují pro děti a žáky zařazené ve speciálních školách kvalifikovanou diagnostiku.

Ředitelka školy systematicky metodicky řídí pedagogickou práci ve škole, zaměstnance školy vede a motivuje k dalšímu vzdělávání, popřípadě k doplňování si odborné a pedagogické způsobilosti. Další vzdělávání je především realizováno z nabídky Diakonie Československé církve evangelické, dále ve spolupráci se sdružením APLA a RYTMUS. Zaměření tohoto vzdělávání koresponduje s potřebami školy.

Organizační struktura zařízení je funkční. Ředitelka školy je zároveň ředitelkou celé Diakonie ČCE střediska Stodůlky, což umožňuje efektivní koordinaci služeb školy se sociálními službami financovanými z MPSV a jiných zdrojů. Tato koordinace se v činnosti školy především projevuje v těsné spolupráci učitelů, vychovatelů a dalších zaměstnanců střediska (např. fyzioterapeuta, logopedky, neuroložky, pracovníků *náhradní* vojenské služby). Kompetence zaměstnanců jsou jasně stanoveny, vnější i vnitřní informační systém je funkční a podporuje kvalitu a komplexnost práce s dětmi s postižením.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Speciální školy jsou umístěny v bývalé sídlištní pavilonové mateřské škole, která je stavebně upravena pro potřeby dětí a žáků s těžkým postižením. V prvním patře této budovy pracuje v pronajatých prostorách dětská neuroložka, která zároveň poskytuje péči i dětem a žákům ze speciálních škol. Školy disponují dostatkem vhodných prostor pro výuku. Současná dispozice místností plně vyhovuje potřebám speciální školy. Součástí je i větší místnost vybavená a využívaná jako společenská místnost a zároveň tělocvična. Všechny prostory v přízemí budovy jsou bezbariérové. Rezerva pro rozvoj školy je ve využití místností v prvním patře. Prostorná školní zahrada je upravena a dle možností je využívána pro výuku.

Jednotlivé třídy i ostatní vnitřní prostory jsou podnětně a esteticky upraveny. Vybavení standardním i speciálním účelovým nábytkem je dostatečné a účelné. Místnosti jsou vhodně členěny, takže poskytují dostatek místa pro výuku i relaxaci. Pro potřeby tělesné výchovy škola využívá k tomuto účelu zařízenou místnost.

Vybavení názornými pomůckami a dalšími materiály i jejich využívání je na velmi dobré úrovni ve všech typech škol. Relativně méně jsou školy vybaveny hračkami a výtvarnými materiály. Vybavení výpočetní technikou je velmi dobré, pro výuku je k dispozici několik starších PC s výukovými programy vhodnými pro žáky s kombinovaným postižením (např. Méd'a, Brepta, Altík).

Všechny dostupné materiály a pomůcky jsou ve speciálních školách efektivně využívány. Vedení školy sleduje stav materiálně-technických podmínek a přijímá v rámci možností přiměřená opatření k jejich průběžnému zlepšování.

Úroveň materiálně-technických podmínek podporuje vzdělávání žáků a je celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Realizace vzdělávacích programů je v souladu se zařazením do sítě škol a školských zařízení. Výchovně vzdělávací proces je upraven dle metodického pokynu MŠMT k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení.

Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou v souladu se schválenými vzdělávacími programy. Škola funkčně využívá možnosti úprav učebních plánů daných vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy a vyhláškou 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Povinná dokumentace žáků je vedena průkazným způsobem a zachycuje relevantně průběh a výsledky vzdělávání.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu (skupině předmětů)

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve všech součástech školy. Rozdíly mezi jednotlivými pedagogy v oblasti OPZ neměly vliv na kvalitu sledovaného vzdělávání. Ve většině tříd byli přítomni ve výuce a efektivně spolupracovali zároveň dva pedagogičtí pracovníci (učitel a vychovatel). V jednotlivých případech se na vzdělávání podíleli i dobrovolníci a studenti v rámci praxe, v některých případech při manipulaci s imobilními žáky vypomáhali pracovníci náhradní vojenské služby.

Žáky se dařilo v rámci jejich dispozic motivovat pro výuku. Žáky pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy učitelé motivovali přiměřeně volenými činnostmi, využitím vhodných speciálních pomůcek a klidným, empatickým přístupem. Děti v mateřské škole byly motivovány v rámci možností vhodnými hračkami a pomůckami přiměřenými jejich věku a schopnostem. Učitelům se klidným a trpělivým přístupem dařilo vytvářet atmosféru vzájemné důvěry a spolupráce. Klasifikace žáků je prováděna širším slovním hodnocením.

Prioritou ve vzdělávání žáků s těžkým kombinovaným postižením je rozvoj socializace, motoriky a vytváření komunikačních schopností a řečových dovedností.

Individuální vzdělávací programy žáků (dále IVP) jsou zpracovány na vynikající úrovni. Podkladem pro jejich vypracování je podrobná diagnostika výchozího stavu žákových kompetencí a potencionálních možností rozvoje v jednotlivých oblastech. Plány mají jasnou strukturu, obsahují relevantní cíle i strukturu učiva. Plnění IVP je v širším týmu všech zainteresovaných odborníků v čele s třídním pedagogem pravidelně čtvrtletně vyhodnocováno. Bezprostřední příprava na výuku byla ve všech případech promyšlená a vycházela ze zpracovaných IVP.

Použité vyučovací metody a formy ve většině případů korespondovaly s potřebami a možnostmi žáků s kombinovaným postižením, popř. autismem a se stanovenými vzdělávacími cíli. Vždy byly důsledně respektovány individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Kvalitně bylo realizováno vzdělávání v přípravném stupni pomocné školy. Vyučující promyšleně využívala široké řady speciálních pomůcek a efektivně spolupracovala s vychovatelkou. Dobrá úroveň charakterizovala i vzdělávání v pomocné škole. Vzdělávání ve speciální mateřské škole je realizováno v souladu s požadavky předškolní pedagogiky. V souladu se specifiky dětí s mentálním postižením dominuje promyšlená řízená činnost. Klíčové kompetence dětí jsou ve všech součástech školy rozvíjeny. Bloky výuky či řízených činností jsou prokládány aktivní i pasivní relaxací. Systematicky jsou dodržovány psychohygienické zásady. Do výuky jsou vhodně začleňovány prvky alternativních podpůrných terapií.

Materiální podpora výuky je na velmi dobré úrovni, učitelé systematicky využívají dostupných pomůcek a materiálů. Komunikační úroveň pedagogických pracovníků je na vynikající úrovni, při výuce pedagogové využívají vyjma běžné komunikace i alternativní komunikační prostředky: Makaton, Znak do řeči a piktogramy.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve speciálních školách na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou v rámci školy posuzovány formou pravidelné evaluace individuálních vzdělávacích plánů. Evaluace je realizována ve spolupráci pedagogů, psychologů a dalších pracovníků Diakonie střediska Stodůlky. V rámci možností je spolupracováno i s rodiči žáků. Využívána je i spolupráce s dobrovolníky. Systém evaluace je promyšlený a funkční. Na podkladě zjištěných výsledků jsou přijímána vhodná opatření.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy:

Vzdělávání je realizováno dle pečlivě zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů, klíčové kompetence žáků jsou ve všech součástech školy dle možností jednotlivých žáků systematicky rozvíjeny. Použité metody a formy jsou ve většině případů v souladu se specifickými potřebami žáků. Učitelé i další pedagogičtí pracovníci projevují při práci se žáky s autismem i se žáky s těžkým kombinovaným postižením vysokou míru odbornosti, empatie a velmi dobré komunikační schopnosti.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina Diakonie ČCE – středisko v Praze 5 - Stodůlkách čj.: D 343/2000 ze dne 15. prosince 2000 se v názvu organizace neshoduje s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj.: 23 644/02-21 vydaným MŠMT ČR dne 6. srpna 2002.

Činnost škol je bezprostředně provázána s činností Diakonie ČCE. Tato vnitřní provázanost umožňuje návaznou péči v sociální oblasti, tj. realizaci podpůrných rehabilitačních a speciálních terapií, chráněného bydlení, svozu klientů a další speciální péče.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol a předškolních zařízení ze dne 6. srpna 2002, vydané MŠMT ČR čj.: 23 644/02-21
- Dokument o úpravě výchovně vzdělávacího procesu žáků Církevních speciálních škol pro žáky s více vadami Vlachova 1502, 155 00 Praha 5
- Zřizovací listina, čj.: D 343/2000
- Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4-01 podle stavu k 30. září 2002
- Evidence žáků školy
- Školní řád, rozvrh hodin
- Učební plány
- Osobní dokumentace žáků s postižením
- Individuální vzdělávací plány vybraných žáků

- Hospitační záznamy
- Záznamy z pedagogických rad
- Třídní knihy, katalogové listy
- Personální dokumentace zaměstnanců

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré. Důležitější nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých pracovníků jsou kompenzovány jejich dalším vzděláváním. Pozitivem je vzdělání dvou pracovníků v problematice autismu, které umožňuje komplexnější péči o žáka s autismem.

Materiálně-technické podmínky korespondují s potřebami žáků. Využití tříd vybavených speciálním nábytkem a optimální použití speciálních didaktických pomůcek vede k maximálnímu rozvoji těžce handicapovaných žáků s ohledem k jejich možnostem. Pomůcky jsou dle finančních možností střediska pořizovány promyšleně a jsou ve výuce systematicky využívány.

Individuální vzdělávací programy, podle nichž je vzdělávání realizováno, jsou komplexní a zahrnují všechny klíčové kompetence. Průběh vzdělávání koresponduje se současnými trendy ve vzdělávání postižených. Vhodně jsou začleněny doplňkové podpůrné terapie. Výsledky vzdělávání jsou systematicky sledovány a využívány jako podklad pro plánování vzdělávacích činností.

V období od poslední inspekce (5. - 7. února 2001) došlo ke zlepšení v oblasti personálních podmínek výuky, zvýšil se podíl plně kvalifikovaných pracovníků. Zlepšení nastalo i v oblasti systematického metodického vedení škol a pedagogických pracovníků. Kvalita individuálních vzdělávacích plánů, které jsou zpracovávány na velmi dobré úrovni, se zlepšila. Z finančních důvodů nedošlo k nákupu některých plánovaných speciálních pomůcek a k rekonstrukci školní kuchyně. Zrealizována byla oprava a výměna oken.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Šrámková	M. Šrámková, v.r.....
Členové týmu	Mgr. Karel Kaprálek	K. Kaprálek, v.r.....

V Praze dne 27. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:2. 1. 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Zuzana Švarcová

Z. Švarcová, v. r...

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – MHMP -odbor školství,	2003-01-02	019 333/02-5156
Diakonie Českobratrské církve evangelické, Belgická 22, 120 00, Praha 2	2003-01-02	019 333/02-5156

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány